

Jaarstukken 2021

gemeente
gouda

3.1 Economie, werk en onderwijs

Lasten * € 1.000
23.281

Baten * € 1.000
10.943

Percentage van totale uitgaven
8%

Waar staat het programma voor?

Het programma Economie, werk en onderwijs draait om het versterken van de economie, waarbij inwoners zoveel mogelijk meedoen. Dit vraagt om een stevige verbinding tussen de drie werkvelden economie, werk en onderwijs. Het programma draagt bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat, aan innovatie en aan een goed functionerende arbeidsmarkt. Tevens draagt dit bij aan een goed onderwijsaanbod, adequate onderwijshuisvesting en een goede verbinding tussen onderwijs en het sociaal domein. Circulair produceren en consumeren gelden in dit kader als uitgangspunt.

Wat heeft Gouda bereikt?

Verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en stimuleren innovatie

Gouda wil dat het aanbod van opleidingen aansluit op de vraag van het bedrijfsleven. Ook optimaliseert het innovatie in Triple Helix-verband. Gouda stimuleert dat jongeren opleidingen kiezen met een beroepsperspectief de kans krijgen zich optimaal te ontwikkelen en aan het werk te gaan. De eerste studenten van Campus Gouda zijn gestart in 2021. Met bedrijven en studenten wordt gewerkt aan innovatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken.

Versterken onderwijs

In 2021 zijn stevige stappen gezet. Met een Techniekakkoord is de basis gelegd voor de samenwerking rond de Techniekwerkplaats in de Chocoladefabriek. De eerste Goudse Onderwijsagenda is ondertekend. Het Taalakkoord met de bibliotheek en partners is vernieuwd.

Sluitende aanpak jeugdwerkloosheid

Gouda zet in op preventie en bestrijding jeugdwerkloosheid en op een structurele daling van de jeugdwerkloosheid onder jongeren t/m 27 jaar in de periode 2019-2022 met 100 jongeren. Resultaat: In 2021 een daling met 96 jongeren (367 versus 271; meetdata 2020 en 2021); In de periode 2019-2021 een daling met 55 jongeren (326 versus 271; meetdata: 2018 - 2021).

Versterken vestigingsklimaat in Gouda en de regio

Gouda wil een aantrekkelijke stad met een levendige economie in een sterke regio zijn. De gemeente heeft samen met Gouda Onderneemt een nieuwe economische agenda opgesteld. Ook is een nieuw convenant afgesloten om het Ondernemersfonds Gouda te verlengen tot 2026. In regionaal verband is een MKB-deal gesloten met de provincie Zuid-Holland om aan de slag te gaan met projecten binnen de regionale innovatieprojecten-agenda op het gebied van de maakindustrie, bouw, logistiek en stadsdistributie. In samenwerking met Gouda Onderneemt is de ondersteuning voor ondernemers gedurende de coronacrisis in stand gehouden.

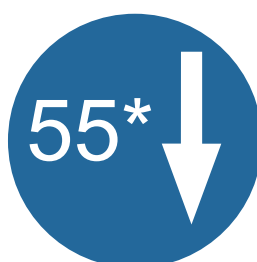
Onderwijshuisvesting: kostenefficiënte, duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen

De uitvoering van de voorgenomen renovatie- en nieuwbouwprojecten van het Uitvoeringsplan IHP loopt. Het budget voor het kindcentrum in Westergouwe is vastgesteld. De renovatie van De Goudse Waarden en de vernieuwbouw van Ark-Gemiva is vergevorderd. Voor negen schoolgebouwen is een subsidieaanvraag ingediend voor een ventilatieregeling van het rijk.

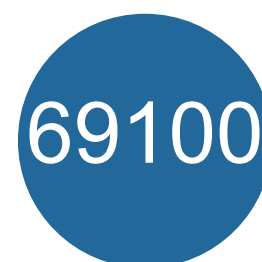
Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Aantal voortijdig schoolverlaters is verder gedaald naar 1,54%.

* tot 1-10-2021
streefwaarde 2019-2022: afname
jeugdwerkloosheid 100 jongeren

Bekend aantal leegstaande
kantoor² in 2021.
Jaarstukken 2021

3.1.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en innovatie

Er wordt gewerkt aan een sterkere samenwerking in de 'Triple Helix', tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid. Met als doel om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te versterken en innovatie aan te jagen.

Wat heeft de gemeente daarvoor gedaan?

Triple Helix innovatieprojectenagenda

In 2021 is gestart met het uitvoeren van de triple helix innovatieprojectenagenda Midden-Holland. Deze agenda bevat 4 thematische speerpunten met projecten. Er zit nauwe samenhang tussen deze innovatieprojecten en de ambities van Campus Gouda, die zich richt op verbinden van het hoger onderwijs aan de regionale projecten. De regio Midden-Holland heeft dit jaar een MKB-deal gesloten met de Provincie Zuid-Holland. De regio heeft hiervoor een subsidie van € 200.000 euro ontvangen. Met behulp van de subsidie worden vijf projecten opgestart binnen de maakindustrie, logistiek en transportsector in Midden-Holland. De activiteiten moeten zorgen dat deze sectoren beter gaan samenwerken, kunnen innoveren en nieuw talentvol personeel kunnen opleiden.

Campus Gouda in regionale samenwerkingsstructuur

In 2021 is verder ingezet op versterking van het hoger onderwijs in Gouda en de regio Midden-Holland. In dat kader zijn met de Haagse Hogeschool de opleidingsmodules rond zorg en technologie opgezet, onder meer met hulp van de Human Capital Agenda van de provincie Zuid-Holland. De eerste module is in oktober vorig jaar gestart met een groep van 20 studenten. Ook voor de thema's bodemdaling en stadsdistributie is interesse vanuit Hogescholen en is de samenwerking uitgewerkt naar nieuwe opleidingen en innovatieve projecten met studenten en ondernemers. Het Hoornbeeck college en CHE startten in oktober 2021 een AD-opleiding Ondernemen in Gouda.

Centra voor Innovatief Vakmanschap Smart Technology & Welzijn en Zorg

De gemeente Gouda bouwt de samenwerking in het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Smart Technology en het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Welzijn en Zorg verder uit. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de arbeidsmarkttekorten in de techniek- en zorgsector. Daarnaast dragen de CIV's bij aan innovatie. Met het CIV ST zijn de eerste stappen gezet rondom een living lab bodem & technologie. Met het CIV WZ is een living lab zorg & technologie opgezet waarin samen met zorginstellingen, onderwijs en bedrijven geëxperimenteerd kan worden. Tevens kunnen mbo- en hbo-studenten hier onderzoek doen. Beide labs zijn onderdeel van Campus Gouda.

Centra voor Innovatief Vakmanschap Leven Lang Flex

CIV LFF is in 2021 gestart, waarbij mboRijnland penvoerder is. Binnen deze publiek-private samenwerking werken onderwijs, overheid en bedrijfsleven samen aan een goede start van kwetsbare jongeren op de arbeidsmarkt. De acties zijn gericht op kansrijke branches. Vanuit het ministerie van OCW is € 2 miljoen subsidie verleend om tot 2025 een impuls te geven aan deze samenwerking. In dit CIV zijn ook bedrijven zoals McDonalds, Cardea en het Groene Hart Ziekenhuis partner.

Binnenkijken bij Bedrijven

Het doel van 'Binnenkijken bij Bedrijven' (voorheen 'Kom binnen bij Bedrijven') is dat bedrijven hun vacatures en stageplaatsen onder de aandacht brengen, bewoners kennis maken met het bedrijfsleven en werkzoekenden aan het werk komen. Het neveneffect voor de gemeente is dat het organiseren van dit evenement een manier is om een duurzaam netwerk met bedrijven en scholen op te bouwen en werkzoekenden te plaatsen. Dit evenement wordt samen met onderwijsinstellingen, het bedrijfsleven en andere gemeenten in de regio georganiseerd. In oktober 2021 is dit evenement georganiseerd onder de vlag van het WerkgeversServicepunt. 133 bedrijven stelden hun deuren open, ca. 550 bezoekers namen een kijkje (inclusief Techniekdag).

Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt

Om de energietransitie te realiseren ontstaan bij bedrijven nieuwe vacatures en functies. Dit is een opgave waar arbeidsmarktpartners op moeten acteren. Gouda wil daarom dat het onderwijs hierop inspeelt via her- bij- en omscholing. De gemeente heeft hierin een agenderende en faciliterende rol. In 2021 heeft het Werkgeversservicepunt met bedrijven in de bouw & techniek (deels werk wat voorkomt uit de energietransitie) een verkenning uitgevoerd. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van een praktisch oriëntatie- en werkleertraject met als doel werkzoekenden op te leiden voor werk in deze bedrijven. Er is een nieuw platform voor stageplekken gecreëerd, gekoppeld aan "Gouda Werkt".

Versterken samenwerking arbeidsmarktpartijen

In 2021 is in regionaal verband, met inzet van structurele middelen (2020-2023: € 1.258.000) en van éénmalige middelen (Perspectief op Werk, ESF, Steun- en herstellepakket) één plan opgesteld en uitgevoerd. In nauwe samenwerking met de arbeidsmarktpartners, zoals de gemeenten in de arbeidsmarktregio Midden-Holland, werkgeversvertegenwoordigers, werknemersvertegenwoordigers, SW-bedrijven, onderwijspartners en het UWV, werden hiermee garantiebannen voor arbeidsbeperkten gerealiseerd en werkzoekenden, waaronder statushouders, richting werk geholpen. Ook werden de gevolgen van Corona in de arbeidsmarkt opgepakt. Een belangrijke activiteit was de ontwikkeling van het Regionaal Mobiliteitsteam. Dit team had als taak om de werklozen, die als gevolg van Corona werkloos waren geworden, en de zelfstandigdoelgroep wiens bedrijf niet levensvatbaar bleek, naar werk toe te leiden (zie ook programma 4). Het RMT zal

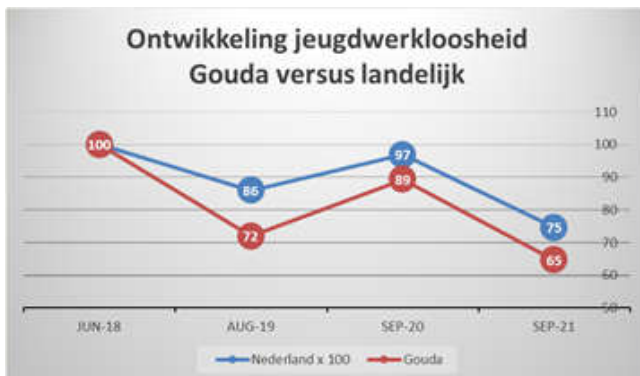
vanaf 2022 tevens een rol vervullen om mensen van 'werk naar werk' toe te leiden ter voorkoming van werkloosheid en faillissement.

Sluitende aanpak jeugdwerkloosheid

Door binnen de gemeente in toenemende mate integraal te werken en door een intensieve samenwerking met de partners in de regio werkte Gouda, ook in 2021, aan een 'sluitende aanpak jeugdwerkloosheid'. Corona heeft in 2021 impact gehad op jongeren. Jongeren zijn langer door blijven leren, maar de werkloosheid nam nauwelijks toe. Het ministerie van SZW stelde extra middelen beschikbaar (Steun- en Herstelpakket) aan het mbo-onderwijs, aan gemeenten en aan de arbeidsmarkt. Met deze middelen werd regionaal extra ingezet om jongeren te begeleiden richting school en/of werk. Er werd een plan van aanpak opgesteld en uitgevoerd. In dit plan was er sprake van 4 communicerende lijnen rondom preventie en de aanpak van jeugdwerkloosheid:

- regionale aanpak als gevolg van Corona met inzet van het Steun- en Herstelpakket;
- jongeren in een kwetsbare positie uit het Praktijkonderwijs/Voortgezet Speciaal Onderwijs;
- voortijdige Schoolverlaters-aanpak (aanpak van het RMC/leerplicht met als doel te voorkomen dat jongeren zonder startkwalificatie de school verlaten);
- reguliere aanpak jeugdwerkloosheid.

Resultaat in Gouda: werkloosheid onder jongeren t/m 27 jaar daalde tussen oktober 2020 en oktober 2021 met 96 jongeren (367 versus 271). In onderstaande tabel komt tot uiting dat de jeugdwerkloosheid in Gouda ten opzichte van Nederland sneller daalt dan landelijk (2018=100).

School@work

Gouda bleef het project School@work (een activiteit van het mboRijnland en Promen) financieel ondersteunen, omdat het voorkomt dat jongeren langdurig werkloos worden. Jongeren die niet binnen het reguliere onderwijs passen, behalen binnen School@work een diploma op niveau één (of een Praktijkverklaring). Ook statushouders kunnen instromen. Zij ontvangen extra taalonderwijs. In de periode medio 2018 t/m eind 2021 hebben 36 jongeren deelgenomen aan dit project. In 2021 behaalden tien deelnemers een diploma en zijn acht jongeren gestart.

Praktijkverklaringen

'Praktijkleren via praktijkverklaringen' is bedoeld voor werkzoekenden en werkenden zonder startkwalificatie, voor wie het behalen van een volledig mbo-diploma (inclusief entreeopleiding) of een mbo-certificaat (vooralsnog) niet haalbaar lijkt. Op basis van de vraag van het leerbedrijf en de persoonlijke mogelijkheden, gaat de werkende of werkzoekende aan de slag met delen van een mbo-opleiding. Voor de vaardigheden die hij in de praktijk van het leerbedrijf opdoet ontvangt hij een praktijkverklaring. De adviseur praktijkverklaringen richt zich vanuit het WSP op het informeren van samenwerkingspartners met als doel kennis te nemen van het concept. Corona heeft op deze activiteit een grote invloed gehad. De deelnemers werden veelal ontslagen en de opleidingstrajecten daarmee vroegtijdig afgesloten. In 2021 hebben zeven kandidaten een praktijkverklaring behaald. De verwachting is dat in 2022, met de aantrekkende economie, meer kandidaten gaan starten.

Stage- en leerwerkplekken

Samen met het Samenwerkingsverband Beroepsonderwijs Bedrijfsleven zet de arbeidsmarktregio in op voldoende stage- en leerwerkplekken en het oplossen van knelpunten. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het voorkomen dat jongeren hun opleiding vroegtijdig onderbreken. In 2021 vroeg dit, mede gelet op de gevolgen van Corona, extra aandacht van SBB en het mbo-onderwijs. MboRijnland zette in op StagePLUS (een online - en fysiek loket waar studenten hulp en begeleiding kregen bij het vinden van BBL-plekken, stages en banen als het echt niet lukte) en voerde ruim 1000 exit-gesprekken.

Inzet jongerencoach 'Spookjongeren'

'Spookjongeren' zijn jongeren die buiten beeld zijn en niet bekend bij gemeenten, UWV, onderwijs, justitie enzovoort. Via het ministerie wordt periodiek een overzicht aangeleverd. Dit project is in 2019 als een pilot gestart en wegens succes in 2021 ingebed in de afdeling 'Opgroeien en Start Arbeidsmarkt'. In Gouda zijn er op dit moment ongeveer 100 'spookjongeren' in beeld (51 jongeren op de lijst zijn verhuisd of werken als ZZP'er). Er is een vaste jongerencoach die deze groep via een outreachende aanpak benaderd en zoveel mogelijk begeleidt naar school en/of werk. In ongeveer 25% van de gevallen is een intensiever coachingstraject de beste manier om stappen te zetten richting school en/of werk. Soms is kortdurende begeleiding voldoende in hun zoektocht richting school en/of werk al of niet met behulp van een passende doorverwijzing naar samenwerkingspartners. Hieronder wordt een overzicht gegevens van de resultaten tot op heden.

Jongerencoach 'Jongeren buiten beeld'		
Resultaat	Pilot 1-2 2019 t/m 31-7-2021	Sinds 1 nov 2021 - 1-3-2022
Aan het werk	22	3
Terug naar school	8	8
Naar PW-uitkering	17	2
Naar zorg (WMO/GGZ)	9	3
Totaal met resultaat	56	16
Overig*	111	135
Totaal in beeld	167	151

Bekend bij Veiligheidshuis, ZZP'er, verhuisd, partners is kostwinnaar, reeds uitkering, nog in begeleiding

Versterken vestigingsklimaat in Gouda en de regio

Gouda wil een aantrekkelijke stad met een levendige economie zijn. Samen met Gouda Onderneemt is in 2021 gewerkt aan een evaluatie en actualisatie van de economische agenda. De nieuwe Economische Agenda 2021 – 2024 is begin 2022 door het college vastgesteld. Deze agenda kent drie hoofdpogaven en 41 concrete actiepunten op tien verschillende aandachtsgebieden. De agenda richt zich op een blijvend sterke en levendige economie in Gouda, een centrumpositie in de regio, voldoende ruimte om te werken en een modern, innovatief en klimaatadaptief bedrijfsleven. We werken aan vernieuwend (hbo) onderwijs en zorgen dat iedere (toekomstige) medewerker een leven lang kan blijven leren. De gemeente zet daarnaast in op het accountmanagement voor bedrijven in Gouda.

In de jaarrekening wordt op meerdere plaatsen over de voortgang van de projecten en activiteiten binnen de hoofdpogaven gerapporteerd (onder andere bij Gouda 750, 'Kom Binnen bij Bedrijven', (zakelijk) toerisme, regionale Triple Helix samenwerking, duurzaamheid).

Om de circulaire economie vorm te geven, de energietransitie mogelijk te maken en uitvoering te geven aan de Triple Helix is waar nodig met andere gemeenten in de regio samengewerkt. Dit gebeurt aan de zogenaamde Triple Helix tafel, in het kader van Groene Hart Werkt, de werkgroep Circulaire economie Midden-Holland en in de activiteiten van het Duurzaamheidsplatform Gouda. In ons beleid en de uitvoering neemt Gouda kansen voor circulariteit mee in de afwegingen die worden gemaakt.

Wat heeft de gemeente daarvoor gedaan?

Corona

De coronacrisis overheerste ook in 2021 een groot deel van de Goudse economie. In samenwerking met Gouda Onderneemt is het coronaloket in stand gehouden, waar voor ondernemers relevante informatie gedeeld wordt en verschillende experts ondernemers kunnen bijstaan. Het coronaloket is opgepikt door VNG als een praktijkvoorbeeld. Met vertegenwoordigers van ondernemers is periodiek overleg gevoerd met betrekking tot de coronamaatregelen. Daarnaast is uitstel van betaling van belastingen en heffingen verleend en zijn heffingen zoals de precariobelasting voor terrassen en uitstallingen en de toeristenbelasting voor 2021 op nul gezet. Horecaondernemers mochten hun terras in de zomer tijdelijk verruimen om gasten onderling voldoende afstand te laten houden. Huurders van gemeentelijk vastgoed kwamen in aanmerking voor huurkortingen.

Ondernemersfonds

Het convenant OndernemersFonds Gouda is voor de derde keer verlengd. Nu tot 2026. Het fonds is in 2021 geëvalueerd en blijkt van grote meerwaarde voor ondernemers in Gouda. Door het fonds komt geld beschikbaar voor ondernemers die gezamenlijk willen bijdragen aan doelen die het vestigingsklimaat in Gouda verbeteren. Dankzij het OFG is het aantal ondernemers dat lid is van een ondernemersvereniging in Gouda verhoogd. Het OFG draagt financieel bij aan evenementen die wat toevoegen aan de beleving en promotie van de stad en aan samenwerkingsprojecten zoals het Techniekpunt Gouda.

Bedrijventerreinvisie Gouda 2021–2030

De bedrijventerreinvisie Gouda geeft richting aan de verdere ontwikkeling van de Goudse bedrijventerreinen voor de komende jaren. De visie is in 2021 vastgesteld. Door een betere samenwerking en wisselwerking tussen de bestaande bedrijventerreinen werken we aan het beter benutten van werklocaties. Dit biedt bedrijven de mogelijkheid om te groeien. De bedrijventerreinvisie Gouda is een bouwsteen voor de regionale bedrijventerreinenstrategie van Midden-Holland en de Omgevingsvisie.

Effectiever benutten Goudkade & Goudse Poort

De Goudse Poort is een belangrijk bedrijventerrein voor Gouda. De gemeente is in 2021 aan de slag gegaan met een projectteam met behulp van de provinciale Vliegende Brigade, waarvoor een provinciale subsidie is binnengehaald. Het projectteam gaat samen met bedrijven, eigenaren van panden en de provincie Zuid-Holland aan de slag om tot clustering van PDV van de Goudkade op de Goudse Poort en/of binnenstad te komen. Het tempo van de ontwikkelingen wordt in sterke mate bepaald door investeringsbeslissingen van de betrokken partijen. Indien mogelijk, worden kansen benut om meer werk maken van het verhogen van de kwaliteit van de bedrijventerreinen en het profileren van de Goudse Poort als aantrekkelijke plek om te ondernemen. De vrijgekomen ruimte aan de Goudkade kan worden ingezet voor reguliere (watergebonden) bedrijvigheid. De ambities geven uitvoering aan de Winkervisie en Ontwikkelstrategie Goudse Poort.

Stadsdistributie

Ondernemers worden voorbereid op de invoering van ZES (emissievrije stadskernen) in 2025. In 2021 is een start gemaakt met het aanbieden van gratis adviesgesprekken door een logistiek makelaar. Bijvoorbeeld over de mogelijkheden van elektrisch rijden, de kosten en subsidievoorwaarden. In het kader van flankerend beleid wordt regionaal onderzoek uitgevoerd naar het realiseren van een stadsdistributiehubs (business case). Dit is een van de projecten binnen de MKB-deal.

Werkbezoeken

Het voltallige college bezocht in het kader van dit programma 2021 4 bedrijven: Centric, Croda, BMW en Oasen. De wethouders economie legde 16 werkbezoeken af. Daarnaast werden nog 3 aan coronagerelateerde bedrijfsbezoeken gebracht aan ondernemers in de binnenstad, winkelcentrum Bloemendaal, winkelcentrum Goverwelle om te horen en zien hoe het met de ondernemers in coronatijd gaat.

Regio

De bestuurlijke tafel Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt (de Triple Helix) in de regio Midden-Holland werkte in 2021 onder andere aan:

1. Economische Visie Midden-Holland 2020 en innovatieprojectenagenda

De regio Midden-Holland heeft de koers voor de komende jaren bepaald in de Economische Visie Midden-Holland en daarbij regionale speerpunten benoemd: technisch vakmanschap, zorgtechnologie, bouwen in moeilijke bodemomstandigheden en transport, logistiek en distributie. Dit jaar is samen met het bedrijfsleven en het onderwijs een start gemaakt met de innovatieprojecten-agenda. Een door De Triple Helix benoemde stuurgroep houdt de regio. Samen met de provincie Zuid-Holland is een MKB-deal gesloten om 5 projecten op te starten binnen deze agenda. De projecten moeten er voor zorgen dat sectoren in de transport, logistiek, distributie en maakindustrie beter gaan samenwerken, kunnen innoveren en nieuw talentvol personeel kunnen opleiden. Hiervoor heeft de regio een subsidie van € 200.000 euro van de provincie ontvangen.

2. Regionale bedrijventerreinenstrategie

De provincie Zuid-Holland heeft in samenwerking met de regio's een nieuwe behoefte-raming bedrijventerreinen vastgesteld. Na lobby vanuit de Triple Helix is een stevige ruimteclaim in de behoefte-raming opgenomen. Deze raming wordt door de regio Midden-Holland gebruikt als input voor de regionale bedrijventerreinvisie en biedt inzicht in de vraag, het aanbod en de marktbehoefte aan bedrijfskavels in de regio. De regio Midden-Holland is dit jaar aan de slag gegaan het opstellen van een kwalitatieve bedrijventerreinenstrategie en het actualiseren van de regionale programmering van bedrijventerreinen. De nieuwe bedrijventerreinvisie is in de zomer van 2022 gereed.

3. Regionale detailhandelsstructuurvisie Midden-Holland 2020

In 2021 is de regionale detailhandelsstructuurvisie Midden-Holland 2020 vastgesteld. De regiogemeenten hebben vervolgens in een convenant afspraken vastgelegd over de afstemming van nieuwe detailhandelsvestigingen in de regio, het monitoren van ontwikkelingen en een betere inkadering van plaatsen waar (perifere) detailhandel wel en niet gevestigd mag worden.

Versterken onderwijs en tegengaan schooluitval

Gouda wil dat jongeren zich tijdens hun schoolloopbaan zo optimaal mogelijk ontwikkelen. Met het onderwijs werkt Gouda aan een goed onderwijsaanbod, aan doorlopende leerlijnen en aan de voorwaarden opdat jongeren een startkwalificatie behalen.

Wat heeft de gemeente daarvoor in 2021 gedaan?

Goudse Onderwijsagenda

In 2021 werd een onderwijsformateur ingezet om met de schoolbesturen samenwerkingsafspraken vast te leggen ten aanzien van het Goudse onderwijs. Het ging daarbij om lopende afspraken en nieuwe afspraken. De samenwerkingsafspraken op de Goudse Onderwijsagenda zijn vormgegeven rond 3 thema's: 'Taalontwikkeling - versterking educatief thuismilieu', 'Doorlopende ontwikkelingslijnen/oriëntatie op loopbaan en beroep' en 'Burgerschap - segregatie/verbinding onderwijs – thuis – vrije tijd'. De Goudse Onderwijsagenda is 16 juli 2021 door de gemeente Gouda en de schoolbesturen ondertekend en is richtinggevend document voor de toekomst.

Gelijke Kansen Alliantie Agenda Gouda

Het GKA-project 'diploma-ontwikkeling VSO' van De Ark (stichting Klasse) samen met andere VSO-scholen moet juni 2022 tot de eerste gediplomeerden leiden.

In 2021 werd een addendum aan de Goudse GKA Agenda toegevoegd met als thema 'het tegengaan van onderwijssegregatie'. Gouda was één van de drie gemeenten, die zo'n addendum toevoegde. Het ministerie van OCW heeft daarvoor een decentralisatie-uitkering van € 50.000 toegekend aan Gouda: hiermee wordt het project 'Stimulansklas' uitgevoerd door 4 schoolbesturen.

Doorlopende leer- en ontwikkellijnen (Techniekakkoord en techniekwerkplaats)

De overgang tussen voorschools onderwijs, basisonderwijs en voortgezet onderwijs werd in 2021 doorontwikkeld: het is één van de thema's op de Goudse Onderwijsagenda. Tevens wordt ingezet op een soepele overgang van vmbo naar middelbaar beroepsonderwijs (mbo) om uitval te voorkomen. Jongeren worden vroegtijdig in aanraking gebracht met techniek en 21-eeuwse vaardigheden. Dat doet Gouda door de realisatie van een techniekwerkplaats in de Chocoladefabriek. Hiervoor is in 2021 een Techniekakkoord gesloten. Vanuit het vmbo wordt gestimuleerd om voor een technisch beroep te kiezen. Via het regionaal plan Sterk Techniekonderwijs worden onder de noemer 'Techniek Talent Gouda' de mogelijkheden gecreëerd voor een doorlopende leerlijn techniek in de Goudse regio.

Voor- en vroegschoolse educatie, onderwijsachterstandenbeleid en samenwerking Brede school en Weekendschool

Gouda zette in op het bestrijden van onderwijsachterstanden, binnen de landelijke kaders, ingevuld met gemeentelijk beleid. De rijksuitkering onderwijsachterstandenbeleid werd via gemeentelijke subsidieregelingen doorgezet naar kinderopvangorganisaties, schoolbesturen, Brede school en Weekendschool.

Activiteiten voor de doelgroep OAB:

- Voorschoolse educatie op de peuteropvang; vanaf augustus 2020 van tien naar (gemiddeld) zestien uur per week (nieuw rijksbeleid);
- Vroegschoolse educatie, schakelklassen en/of onderwijstijdverlenging op basisscholen met veel doelgroepleerlingen;
- Stadsbrede collectieve voorzieningen via de Brede School en de Weekendschool, waaronder de extra grote Brede School Zomeracademie 2021 met 67 deelnemers.

De uitvoerende organisaties werkten, waar mogelijk, wijkgericht samen aan een afgestemd en doorlopend OAB-aanbod voor de doelgroep.

Versterken samenwerking jeugdhulp aansluiting op passend onderwijs

In 2021 is de 'Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp' geactualiseerd. Deze ontwikkelagenda is opgesteld door de gemeenten in Midden-Holland en de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Op regionaal niveau wordt ingezet op integraal arrangeren. Hiermee wordt in een zo vroeg mogelijk stadium betrokkenheid gevraagd van ouders, school en gemeente om een gezamenlijk plan op te stellen en uit te voeren. In dit kader zijn meerdere bijeenkomsten georganiseerd voor onderwijs, gemeenten, JGZ, leerplicht en JOS. Eén van de uitkomsten hiervan is dat men duidelijkheid behoeft over de rollen, taken en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen. In 2022 wordt hierop ingezet.

Met het samenwerkingsverband Midden-Holland en PO-bestuur De Groeiling wordt overlegd over een nieuwe cluster vier-schoolaanvraag.

Aanpak Laaggeletterdheid

Gouda is centrumgemeente voor de regio Midden-Holland. Samen met de regiogemeenten zoekt Gouda naar de beste manieren om laaggeletterden te bereiken. De regio Midden-Holland wil hen ondersteunen bij het verbeteren van hun taal-, reken-, en digitale vaardigheden. Voor de periode tot en met 2024 is een regionaal plan van aanpak gemaakt, waarin op een brede manier wordt samengewerkt met alle partijen die bij de aanpak laaggeletterdheid betrokken zijn.

In het plan van aanpak wordt aandacht besteed aan het:

- vinden van NT1-ers en voor hen geschikte trajecten;
- versterken van het netwerk en de samenwerking in het sociale domein, zowel lokaal als regionaal;
- optrekken met werkgevers voor het bereiken van laaggeletterde werknemers;
- voorkomen van laaggeletterdheid en verbeteren digivaardigheid als steviger onderdeel van gemeentelijk beleid;
- bereiken van de doelgroep door in te zetten op het herkennen en doorverwijzen van inwoners met een achterstand op de basisvaardigheden.

Eind 2021 zijn al lokale en regionale activiteiten opgestart om hiermee een begin te maken, dit breiden we de komende jaren verder uit.

Eind 2021 is het Taalakkoord vernieuwd. Gouda werkt hierin samen met de Goudse bibliotheek en veel andere organisaties. In dit akkoord is veel aandacht voor werkgevers. De partijen die aansluiten hebben hun ambities voor de komende jaren aangegeven. Deze zullen regelmatig geëvalueerd worden zodat we kunnen bijsturen als dat nodig is en successen tijdig kunnen uitbreiden. Door de gemeenteraad zijn extra middelen gealloceerd voor het Taalhuis voor 2022.

Gouda ontvangt naast de jaarlijkse rijksbijdrage voor Wet Educatie Beroepsonderwijs, WEB-middelen, ook een bijdrage uit Rijksmiddelen via het programma Tel Mee met Taal 2020-2024.

Bij de aanbestedingen van zowel formele trajecten voor laaggeletterden als voor inburgeraars is scherp gelet op goede samenwerkingsmogelijkheden. Bij de overige inkopen en subsidieverleningen is gekeken naar succesvolle ervaringen in het bereiken van NT1-ers.

Alle partijen die subsidie ontvangen, werken mee aan het monitoringsysteem van Qwasp. Hiermee krijgen we een goed beeld van de effectiviteit van activiteiten. Ook hier geldt, net als bij de evaluaties van het Taalakkoord, dat successen zichtbaar worden zodat ze kunnen worden uitgebreid, en minder geslaagde activiteiten gestopt kunnen worden.

De eerste rapportages worden medio 2022 verwacht.

In 2021 zijn er 1.200 laaggeletterde inwoners geholpen, 125 kwamen uit de NT1-doelgroep, wat een veelbelovend resultaat is.

Reductie schooluitval en bieden van kansen aan jongeren die een startkwalificatie willen behalen

Het aantal jongeren zonder startkwalificatie is in onze regio laag. In maart werd bekend dat de regio Gouda in de top vijf stond van RMC-regio's met de minste VSV'ers. Inmiddels is bekend dat in de loop van 2021 de uitval weer licht is gestegen, landelijk en ook in deze regio. Gouda had in 2021 105 VSV'ers. Dat is 1,87% van de jongeren, precies ook het landelijke percentage. In de regio was het VSV-percentage in 2021 1,65% .

De verschillende regionale VSV-projecten lopen bijna allemaal volgens verwachting. Op de Matchtafel in Midden-Holland zijn in 2021 39 jongeren besproken, van wie ruim driekwart aan werk en/of opleiding is geholpen. De taalklassen op het mbo zijn gerealiseerd, voor studenten van mbo-niveau twee uit verschillende opleidingen:

- wekelijkse lessen van een NT2-docent in kleine groepen (zeven à acht studenten);
- werken aan zelfredzaamheid van studenten om de taal te leren;
- een workshop voor vakdocenten op het gebied van taal, waardoor de lessen voor de student beter te begrijpen zijn.

In het project 'versterking loopbaanoriëntatie' werken decanen uit de regio met mboRijnland samen op 4 thema's:

1. Invulling loopbaangerichte leeromgeving;
2. Voeren van Loopbaangesprekken;
3. Integreren arbeidsmarkt binnen LOB;
4. LOB in de vaklessen.

De Overstapcoach heeft (regionaal) ruim 100 jongeren in hun overstap van het praktijkonderwijs of speciaal onderwijs naar het mbo begeleid, waardoor zij een betere start maken op het mbo.

Corona heeft soms voor vertraging gezorgd in projecten, bijvoorbeeld omdat de taalklassen niet fysiek plaats konden vinden. Verder is het project rond extra coaching door corona in 2021 nog niet van de grond gekomen.

Bemiddelen maatschappelijke stages

Bemiddeling rond maatschappelijke stages is primair de verantwoordelijkheid van de vo-scholen. De gemeente faciliteerde in het kader van de maatschappelijke diensttijd (mbo / hbo) het netwerk 'Samen voor Goud'.

Kostenefficiënte onderwijshuisvesting met duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen

Uitgangspunt is een goede balans tussen kosten én duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen. De komende jaren vindt op verschillende locaties in Gouda nieuwbouw, danwel renovatie en/of uitbreiding van onderwijshuisgebouwen plaats om geschikte onderwijshuisvesting te kunnen blijven bieden voor de Goudse scholen.

Uitvoeringsplan 1e tranche IHP 2020-2024

In februari 2020 heeft de Raad het Uitvoeringsplan 1e tranche IHP 2020-2024 vastgesteld, dat samen met de Goudse schoolbesturen is opgesteld. Hiermee is de Raad akkoord gegaan met zeven onderwijshuisvestingsprojecten die de komende jaren in Gouda worden gerealiseerd.

Bouwvoorbereidingen zijn voortgezet in 2021 voor de projecten: clustering in nieuwbouw van Auris Taalplein en De Triangel, de uitbreiding en renovatie van het Kesper College en de uitbreiding van de Johannes Calvijschool. Daarnaast is gestart met de voorbereidingen voor het project voor uitbreiding van basisschool Al Qalam en de sloop van de gymzaal aan de Hoogenburg. De strategische kaders onderwijshuisvesting zijn voor alle projecten uitgangspunt, waaronder combinatiegebruik, clustering, participatie met de buurt, de 15% Groennorm en ambities op het terrein van duurzaamheid. In 2022 zullen de voorbereidende gesprekken starten voor de projecten: nieuwbouw Livingstoneschool en renovatie van de dislocatie van de Casimirschool aan de Herpstraat.

Huisvestingsopgaven buiten het Uitvoeringsplan 1e tranche IHP 2020-2024

De Raad is in februari 2020 ook akkoord gegaan met de renovatie van De Goudse Waarden locatie Heemskerkstraat. In oktober 2021 heeft de bouwheer (De Goudse Waarden) de aanbesteding afgerond en is gestart met de uitvoering van de renovatie. Naar verwachting is het gerenoveerde pand in de zomer van 2022 gereed.

In mei 2021 heeft de Raad akkoord gegeven op de Nota Maatschappelijke Voorzieningen Westergouwe met benodigd budget. Onderdeel van deze nota zijn de plannen en budgetten voor nieuwbouw van Kindcentrum De Ontdekkingsreizigers (inclusief binnen- en buitensportvoorziening, een multifunctionele ruimte en circa veertig sociale huurwoningen) in Westergouwe en de uitbreiding van de tijdelijke onderwijshuisvesting van deze school.

In oktober is de tijdelijke huisvesting van De Ontdekkingsreizigers uitgebreid met in totaal zes lokalen, in zomer 2022 worden vier lokalen bijgeplaatst. Voor de nieuw te realiseren en permanente locatie van het Kindcentrum is het hele bouwteam aanbesteed waaronder architect, technisch bouwprojectmanager en constructeur. Verder is gestart met planvorming samen met de schoolbesturen, kinderopvangorganisatie, woningcorporatie en Sport.Gouda. Het streven is om dit voorzieningencluster in de zomer van 2025 in gebruik te nemen. Gemeente is bouwheer op verzoek van de betrokken schoolbesturen.

Verder is in 2021 door de twee bouwheren (schoolbestuur Stichting Klasse en Stichting Gemiva) de realisatie gestart van renovatie en uitbreiding van de nieuwe locatie van Ark-Gemiva aan de Clematislaan, in afstemming met de gemeente. Dit is opgeleverd in mei 2022.

Corona

In afstemming met de schoolbesturen zijn er voor negen Goudse schoolgebouwen subsidieaanvragen ingediend ten behoeve van verbetering van de ventilatie, de zogenaamde SUVIS-regeling van de rijksoverheid. Alle negen aanvragen zijn goedgekeurd in 2021 en aan de betreffende schoolbesturen toegekend.

3.1.2 Corona

Net als voor alle andere maatschappelijke sectoren zijn de coronamaatregelen voor bedrijven en onderwijs van grote impact geweest. De gevolgen voor de arbeidsmarkt zullen groot zijn hoewel dat op dit moment nog niet heel duidelijk is.

Het onderwijs is wisselend open en gesloten geweest en de veiligheidsmaatregelen rond corona hebben ervoor gezorgd dat de voortgang van het onderwijs onder druk heeft gestaan. Het algemene beeld is dat de Goudse scholen hier goed mee om zijn gegaan en als gemeente hebben we daarin intensief met hen opgetrokken en waar mogelijk ondersteund.

Anderzijds zijn ook veel samenwerkingen en projecten gewoon doorggegaan, denk bijvoorbeeld aan Campus Gouda. Veel blijkt ook via de digitale weg goed voortgang te kunnen vinden.

3.1.3 Eigen indicatoren

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde	Stand 2021
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Aantal banen	36.300	Behoud van het aantal banen	36.370
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Aantal bedrijfsvestigingen	6.449	Behoud van het aantal bedrijfsvestigingen	6.800
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Leegstand kantoren als positie van gemeente met hoogste leegstand (Bron Cushman & Wakefield)	plek 11 (C&W, jan 2018)	Plek buiten top 10	Cushman & Wakefield geven monitor niet meer uit; Bekend aantal leegstaande kantoorimeters: 69.100 m ² ; een daling van 13% t.o.v. 2020 (79.500 m ²)*.
4.3. Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Afname aantal jongeren zonder werk t/m 27 jaar	226	In de periode 2019-2022 daling realiseren van 100 jongeren	t/m 1 oktober 2021: 271 jongeren zonder werk; daling van 55 jongeren

* Deze cijfers zijn gebaseerd op de BSGR en gekoppeld aan de BAG. Er is een gedeelte van de kantoren in Gouda die niet correct gekoppeld kunnen worden (o.a. bedrijfsverzamelgebouwen) in deze analyse waardoor het aantal leegstaande vierkante meters in werkelijkheid hoger of lager kan uitvallen.

3.1.4 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Het BBV verplicht de gemeente om in de programma's te rapporteren over de realisatie van de maatschappelijke effecten aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren, die gepubliceerd worden op waarstaatjegemeente.nl. De wetgever wil met deze kengetallen de vergelijkbaarheid tussen gemeenten vergroten. Alle gemeenten zijn immers verplicht deze kengetallen te publiceren. Veel kengetallen zijn echter niet van recente datum en sluiten vaak onvoldoende aan bij wat de gemeente zelf wil bereiken. Daarom heeft de gemeente naast de wettelijke verplichte indicatoren ook eigen indicatoren opgenomen. Daarnaast zijn in onderstaande tabel in voorkomende gevallen relevante referentiewaarden van voorgaande jaren en/of eigen streefwaarden toegevoegd.

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde	Realisatie
3. Economie	Funciemenging	%	2020	52,1	53,2	Gouda stuurt niet op deze indicator	
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2020	143,9	158,4	Gouda stuurt niet op deze indicator	
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	1,7	1,9	Gelijk blijven	2021: 0,2 dus afname
4. Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2019	60	26	Afname	2021: 53,5 dus afname
4. Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2018	2	1,9	Afname naar 1,75 (100 jongeren)	
			2020	1,6	1,7		2021: 1,87 dus stijging

Toelichting

1. Het streefcijfer van 1,75% is gebaseerd op de landelijke gerealiseerde cijfers van schooljaar 2016-2017. Van alle vo- en mbo-leerlingen/studenten samen (tot 23 jaar) verliet in 2016-2017 1,75% het onderwijs zonder startkwalificatie. Aangezien de uitval landelijk sindsdien licht stijgt, is ingezet op 1,75% als streefcijfer.

Die licht stijgende trend zet zich landelijk en ook in onze regio door. Daarom is het streefcijfer niet gehaald. De regio Gouda scoort in landelijk perspectief overigens goed. Gouda zit in de top 5 van regio's met de minste schooluitval.

Het is overigens lastig om de stijging precies te duiden. Het lijkt deels te maken te hebben met 'groenpluk'; door de aantrekkelijke economie stoppen meer jongeren met hun opleiding om te gaan werken.

3.1.5 Wat heeft het gekost?

3.1.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	21.525	25.419	23.281	2.138
Baten	-8.585	-12.396	-10.943	-1.452
Saldo van baten en lasten	12.939	13.023	12.337	686
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-1.022	-1.091	-1.092	1
Gerealiseerd resultaat	11.918	11.932	11.245	687

3.1.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
2.4 Economische havens en waterwegen	Lasten	1.028	1.047	1.064	-17
2.4 Economische havens en waterwegen	Baten	0	0	0	0
Saldo		1.028	1.047	1.064	-17
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Lasten	1.643	1.632	1.565	67
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Baten	-1.587	-1.587	-1.519	-67
Saldo		56	46	46	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Lasten	194	223	223	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Baten	-153	-130	-109	-21
Saldo		40	93	114	-21
3.4 Economische promotie	Lasten	2.528	3.234	3.066	168
3.4 Economische promotie	Baten	-600	-1.183	-959	-224
Saldo		1.929	2.051	2.107	-56
4.2 Onderwijshuisvesting	Lasten	7.614	9.636	9.368	268
4.2 Onderwijshuisvesting	Baten	-307	-2.601	-2.578	-22
Saldo		7.307	7.036	6.790	246
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Lasten	8.518	9.648	7.995	1.652
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Baten	-5.938	-6.896	-5.778	-1.118
Saldo		2.580	2.752	2.218	534
Totaal saldo taakvelden		12.939	13.023	12.337	686

3.1.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
2.4 Economische havens en waterwegen	17	N	0	V
Diverse kleine verschillen.	17	N	0	V
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	67	V	67	N
De verschillen ten opzichte van de begroting hebben betrekking op de financiële afwikkeling van de Grondexploitatieprojecten 2021 en is per saldo neutraal.	67	V	67	N
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	V	21	N
Diverse kleine verschillen.			21	N
3.4 Economische promotie	168	V	224	N
Kenniscentrum Bodemdaling: het nadeel op de baten valt weg tegen een identiek voordeel op de lasten en is per saldo neutraal. De Provincie Zuid-Holland heeft subsidie verstrekt voor dit meerjarig project.	131	V	131	N
Als gevolg van COVID-19 hebben onder andere evenementen niet kunnen plaatsvinden. De behoefte naar reclame via displays en lichtmasten in de gemeente was daardoor ook in de laatste twee kwartalen van 2021 nihil.			178	N
Diverse kleine verschillen.	37	V	85	V
4.2 Onderwijshuisvesting	268	V	22	N
Op 19-02-2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Uitvoeringsplan onderwijshuisvesting 1e tranche IHP 2020-2024 (hierna Uitvoeringsplan) met het bijbehorende budget. In het uitvoeringsplan is voor het jaar 2021 rekening gehouden met het slopen en afwaarderen onderwijsgerelateerde gebouwen. Doordat deze werkzaamheden nog niet zijn uitgevoerd is er een voordelig resultaat ontstaan. Voorgesteld wordt om de bijbehorende bedragen voor deze uit te voeren werkzaamheden (totaal € 268.000) toe te voegen aan de reserve van het Onderwijshuisvesting, zodat deze sloopactiviteiten naar verwachting in 2022 respectievelijk 2023 kunnen worden uitgevoerd. Dit betreft een resultaatbestemming.	268	V	22	N
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.652	V	1.118	N
Voor het nationaal programma onderwijs en volwasseneducatie zijn specifieke uitkeringen door het Rijk verstrekt. Nog niet besteedde gelden worden overgeheveld naar 2022 omdat hier een terugbetalingsverplichting geldt. Hierdoor is aan de lastenkant een voordeel ontstaan en aan de batenkant een nadeel en per saldo neutraal.	779	V	779	N
De uitbreiding van de opvang van 8 naar 16 uur is in 2020 veel later opgestart dan verwacht. De teruggevorderde subsidie OAB is in 2021 verwerkt. Binnen de subsidieperiode van 2019-2022 mag een positief saldo worden ingezet in volgende jaren. Er blijft afgerond € 301.000 beschikbaar in 2022.	382	V	301	N
Vanuit het budget van Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE) is geld overgeheveld naar Kindgebonden Financiering (KGF) . De uitgaven zijn lager uitgevallen.	217	V		
Bureaunkosten Leerplicht Gouda: In 2021 is er geen beslag gelegd op de flexibele schil voor personeel. Bij uitval van vaste krachten is Gouda verplicht direct voor vervanging te zorgen van leerplichtambtenaren werkzaam voor Gouda, Krimpenerwaard en Waddinxveen.	163	V		
De vaststelling van de subsidies vindt een jaar later plaats. Dit betreft teruggevorderde subsidies 2020 en is hierdoor een voordeel ontstaan in 2022.	69	V		
Diverse kleine verschillen.	42	V	38	N

3.1.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Verschil	V/N
Afrondingsverschillen	1	V
Totaal	1	V

3.1.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

Verbonden partijen	Doel
Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland	De Groenalliantie behartigt de bovengemeentelijke belangen van het beheer en de ontwikkeling van groengebieden zoals het behoud en de versterking van de groen- en recreatieve verbindingen, de landschappelijke kwaliteiten en de biodiversiteit binnen de groengebieden, evenals de bevordering van de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht.
Bedrijvenschap Regio Gouda	Het Bedrijvenschap regio Gouda ontwikkelt in opdracht van de gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas het regionale bedrijventerrein Gouwe Park.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en elf gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.

Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland

Een prettige woon- en leefomgeving voor medewerkers is een aspect dat voor bedrijven een belangrijke rol speelt bij de keuze voor een vestigingsplaats. Met haar historische binnenstad en aantrekkelijke omgeving met gevarieerde recreatieve mogelijkheden, biedt Gouda deze prettige woon- en leefomgeving. De recreatiegebieden van Groenalliantie Midden-Holland in Gouda en de bredere regio zijn hierin ook van groot belang. Deze gebieden zijn de afgelopen periode verder ontwikkeld, waarbij de Groenalliantie inspeelt op verschillende doelgroepen: actieve recreatie, beleven en gebruiken. Op die manier voegen de recreatiegebieden een meerwaarde toe aan het grotere maatschappelijk en economische perspectief van Gouda.

Het 'Ontwikkelplan Groenalliantie 2030' en bijbehorende 'Investeringsagenda Groenalliantie 2021-2025' is in december 2021 definitief vastgesteld. Dit is een strategisch document over het verbeteren en de (door)ontwikkeling van de natuur- en recreatiegebieden. Voor Gouda zijn hoofdzakelijk de Goudse Hout en de Oostpolder relevant. Maar ook andere natuur- en recreatiegebieden van de Groenalliantie zoals de Reeuwijkse Hout, 't Weegje en Elfhoeven zijn van belang vanwege hun ligging nabij Gouda en recreatief gebruik door Gouvenaars. De projecten in het 'Ontwikkelplan Groenalliantie 2030' vergroten de waarde van de gebieden binnen het maatschappelijk en economische perspectief van Gouda.

Studenten van het Hoornbeeck College in Gouda worden ook betrokken bij de natuur- en recreatiegebieden van Groenalliantie. In 2021 is er een gezamenlijke actie uitgevoerd in de Goudse Hout waarbij studenten hielpen met het schoonmaken van het gebied.

Bedrijvenschap Regio Gouda

Het Bedrijvenschap Regio Gouda is een zelfstandige organisatie waarin de gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas op gelijkwaardige basis samenwerken. Het bedrijvenschap ontwikkelt het regionale bedrijventerrein Gouwe Park van 45 hectare netto om zo ruimte te bieden voor de vestiging van bedrijven en daarmee werkgelegenheid te behouden of te verbeteren. Deze gemeenschappelijke regeling loopt tot 31 december 2022, dan is de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Regio Gouda afgerond.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de marktgelden en toeristenbelasting als algemeen dekkingsmiddel. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd. In 2021 zijn geen aanslagen toeristenbelasting opgelegd. De raad heeft in oktober 2020 besloten om dit tarief op € 0,00 vast te stellen voor 2020 en 2021. Daarmee kon een bijdrage worden verleend aan lastenverlichting voor de horecaondernemer.

3.2 Energie en klimaat

Lasten * € 1.000
28.507

Baten * € 1.000
30.388

Percentage van totale uitgaven
10%

Waar staat het programma voor?

De gemeente handhaaft het ambitieuze doel om in 2040 CO₂-neutraal te zijn. In aanvulling hierop wordt 2040 als streefdatum vastgesteld voor een aardgasvrije stad. Om dit te realiseren is een grootschalige energietransitie nodig met als doel om volledig over te gaan van de huidige milieubelastende energiebron naar een volledig duurzame en voor iedereen betaalbare energievoorziening. Op het gebied van klimaatadaptatie, bodemproblematiek, groen en water wil de gemeente werken aan een toekomstbestendige stad met droge voeten voor onze kinderen en kleinkinderen.

Wat heeft Gouda bereikt?

Klimaatadaptatie: water en groen

In 2021 zijn er meerdere acties van de klimaatadaptatiestrategie uitgevoerd om de kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering te verminderen. Bij projecten in de openbare ruimte en ruimtelijke ontwikkelingen is het meekoppelen van klimaat- en groenopgaven een uitgangspunt. Samen met inwoners zorgt de gemeente voor het behouden en uitbreiden van het groen in de stad. De inzet op meer en kwalitatief beter groen draagt bij aan het tegengaan van overlast van water, hitte en droogte.

Bodemdaling

Bodemdaling is onlosmakelijk verbonden met onze stad. Afgelopen jaar is Gouda samen met het Hoogheemraadschap van Rijnland gestart met de uitvoering van het in 2020 vastgestelde Kaderplan Bodemdaling Binnenstad. Ook was er in 2021 volop kennisdeling met subsidie van de Regio Deal Bodemdaling Groene Hart. Daarnaast heeft Gouda samen met partners een succesvolle subsidieaanvraag voor de Europese LIFE IP NAS ingediend. Hierdoor blijft de ambitie om kennis te delen ook op de langere termijn haalbaar.

Energietransitie: gasloos bouwen en wonen

In 2021 zijn de Regionale Energiestrategie 1.0, de Transitievisie Warmte 2021 en de Participatie- en communicatiestrategie Energietransitie 2021 door de raad vastgesteld. Naast deze beleidstrajecten is er flink ingezet op isoleren en besparen via de middelen van de Regeling Reductie Energie-gebruik en de opvolger daarvan. Om de samenwerking met inwoners te versterken is een samenwerkingsovereenkomst getekend tussen de gemeente en de Energiecoöperatie Gouda. Ook is de eerste fase van de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed afgerond. Bij de vijf showcase-projecten is 24% energievermindering en 27% CO₂-reductie gerealiseerd.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

evenveel restafval per inwoner als in 2020: 4kg meer dan in 2019 en 81kg minder dan in 2016

77.264 m² openbaar groen erbij in de bestaande stad

16,1 kiloton minder CO₂ uitstoot door de gebouwde omgeving dan het jaar ervoor